АВГУСТ—ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 147 (8137). ● 4 август, 1983 йил ● ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

ҚАДРЛИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ!

● АВГУСТ — ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШИШ ОЙИ. ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ СИРА СУСАЙТИРМАЙ ДАВОМ ЭТТИРИШ БИЛАН БИРГА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА ҲАМ ҲАР ТОМОНЛАМА ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИНГ.

● ЧОРВАЧИЛИКНИНГ ОЗУҚА БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН БАРЧА ИМКОНИЯТЛАР, РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИНГ.

● ҲАР БИР РАЙОН, КОЛХОЗ ВА СОВХОЗДА ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ ТОПШИРИҚЛАРИНИНГ СЎЗСИЗ БАЖАРИЛИШИНИ ТАЪМИН ЭТИНГ.

● ДОН УЧУН МАККАЖЎХОРИ ЎРИШ ВА ТОПШИРИШНИ ЎЗ ВАҚТИДА ЎТКАЗИНГ.

● ДАЛАЛАРДА, БОҒ-РОҒЛАРДА ПИШИБ ЕТИЛГАН ҲОСИЛНИ СИРА НОБУД ҚИЛМАЙ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛИНГ ВА САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ИШЧИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ БУ МАҲСУЛОТЛАРГА БЎЛГАН ЭҲТИЁЖИНИ ТЎЛА ҚОНДИРИНГ.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Партия ташкилотлари ҳаётида масъулиятли давр — ҳисобот ва сайловлар бошланди. Олдинги йилларда бўлгани сингари бу йил ҳам ҳисобот-сайлов йиғилишлари дастлаб партия группалари ва цех партия ташкилотларида бўлиб ўтяпти. Сентябрь ва октябрь ойларида эса бошланғич партия ташкилотлари ҳисоб берадилар. Ҳисобот-сайлов кампаниясига район, шаҳар, область партия конференцияларини ўтказиш билан якун ясалади.

Областимиз партия ташкилотлари бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишларига сон жиҳатдан ўсган, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланган ҳолда келди. Ҳозирги кунда саноат корхоналари, ташкилотлар, муассасалар, колхоз ва совхозларда 5089 та партия группаси, 4996 та цех ва 4290 та бошланғич партия ташкилотлари қизғин фаолият кўрсатмоқдалар. Улар ўз сафларига 174 мингдан ортиқ коммунистни бирлаштирганлар. Коммунистларнинг аксарияти бевосита моддий неъматлар яратиш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар, янги-янги ватанпарварлик ташаббуслари билан чиқмоқдалар.

Бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишлари ажойиб дамларда, бутун совет халқи КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган ёрқин нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларни зўр ғайрат билан амалга ошираётган бир пайтда бўлиб ўтяпти. Пленум ҳужжатларида партиянинг экономика, маданият, социал масалалар бўйича сиёсати, ташкилий-тарбиявий, ғоявий-сиёсий ишлар соҳасидаги бош вазифалар аниқ ва равшан ифодалаб берилди.

Ҳар бир партия ташкилоти Пленум қарорларидан келиб чиққан ҳолда юксак уюшқоқлик ва ишчанлик намуналарини кўрсатишга, меҳнат коллективлари олдида турган вазифаларни танқидий кўз билан чуқур таҳлил этишга, бундан буёнги ҳаракат программасини конкрет белгилаб олишга даъват этилгандир. Маълумки, ҳисобот-сайлов йиғилишларининг муваффақиятли ўтиши кўп жиҳатдан унга қай даражада тайёргарлик кўрилганига боғлиқдир. Чирчиқ, Ангрен шаҳарлари, Ленин, Оққўрғон районлари партия комитетлари йиғилиши арафасида партия группалари ташкилотчилари ҳамда цех партия ташкилотлари секретарларининг бир кунлик семинарларини ўтказиб тўғри иш қилдилар. Семинарларда бўлажак ҳисобот-сайлов йиғилишларига пухта ҳозирлик кўриш ва уларни уюшқоқлик билан ўтказиш бўйича қимматли маслаҳатлар берилди, методик қўлланмалар тақдим этилди. Партия бюролари ва партия комитетларига йиғилишларнинг боришини доимий таҳлил этиб туриш, группа ташкилотчилари ва секретарларга зарур амалий ёрдам кўрсатиш тавсия этилди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари давомида кўпгина партия комитетлари ўз активларини партия группалари ва цех партия ташкилотларига бириктириб қўйдилар. Партия комитети аъзолари бевосита цех ва участка партия ташкилотларида бўлиб ҳисобот докладларини тузишда, қарор лойиҳасини тайёрлашда, давоматни таъминлашда катта амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози каби илғор корхона ва хўжаликларда партия группалари, цех партия ташкилотларининг дастлабки ҳисобот-сайлов йиғилишлари ишчанлик вазиятида ўтди.

Лекин КПСС XXVI съездида тўғри таъкидланганидек, партия аъзолари белгиланган соатларда ўтириб, олдиндан тайинлаб қўйилган нотиқларнинг сўзларини эшитиш учунгина йиғилишга келадиган бўлсалар, унда партия ташкилотининг иши чинакам самарали бўлиши қийин. Бинобарин, йиғилишда иштирок этаётган ҳар бир коммунист ҳисобот докладини муҳокама қилишда актив қатнашиши, конкрет таклифлар билан чиқиши, аниқланган камчиликларни бартараф этиш йўл-йўриқларини кўрсатиши керак. Шунда ҳисобот-сайлов йиғилишларининг таъсир кучи яна ҳам ошган бўлади.

Йиғилишларда қизғин мунозарага сабаб бўладиган мисоллар оз эмас. Ўтган ярим йилда областимизда брон кабели, химия асбоб-ускуналари, цемент, дераза ойнаси, йиғма темир-бетон буюмлари, устки трикотаж каби бир қатор маҳсулотлар ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди. Айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарда меҳнат унумдорлиги, таннарх, жамғарма олиш бўйича планлар адо этилмади. Транспортда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан юк жўнатиш 7 процент камайиб кетди. Қурилиш суръати ва сифатини оширишда ҳам қолоқликка йўл қўйилди.

Коммунистлар ҳисобот-сайлов йиғилишларида коллективнинг ишлаб чиқариш фаолиятига оид мана шу масалаларни ҳар жиҳатдан пухта таҳлил қилишлари лозим. Коллектив фаолиятини яхши ташкил этолмаётган, илғор техникани қўлланиш, энг яхши тажрибаларни ёйишга лоқайдлик билан қараётган, мажбуриятларни бажарилишини барбод этаётган раҳбарлари, иш нормасини бажармаётган, ўз малакасини оширмаётган, интизомсизликка йўл қўяётган коммунистларни юз хотир қилмай кескин танқид қилишлари керак. Муҳокама давомида энг аввало меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш иқтисодий соҳадаги бош вазифа эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш зарур.

Ҳозир областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ҳаётида қизғин дамлар давом этмоқда. Пахтакор ва соҳибкорлар, ғаллакор ва чорвадорлар беш йилликнинг учинчи йилида янада юксакроқ марраларни эгаллаб, Ватанни янги меҳнат муваффақиятлари билан мамнун этишга интилмоқдалар. Қардош Озарбайжон республикасидан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари областимиз далаларини айланиб пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун курашда эришаётган муваффақиятларимизни алоҳида қайд этдилар, айни пайтда дала ишларини уюштиришда йўл қўйилаётган нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтдилар.

Қишлоқ коммунистлари ҳисобот-сайлов йиғилишларида бригада пудратини жорий этиш, гектарлар самарадорлигини ошириш, сифатли пахта учун кураш каби масалаларни алоҳида муҳокамадан ўтказишлари керак. Чорвачилик фермалари ходимлари эса ҳозирданоқ қишлов ҳақида ўйлашлари, зарур миқдорда озуқа жамғариш, мажбуриятларни тўла бажариш чораларини кўришлари зарур. Чунки КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари бугунги кунда ҳам қишлоқ коммунистлари, барча меҳнаткашлар учун жанговор ҳаракат программаси бўлиб турибди.

КПСС XXVI съездида уқтирилганидек, бошланғич, цех партия ташкилотлари ва партия группалари кундалик ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишларнинг маркази бўлиб қолиши лозим. Ҳамма жойда коммунистлар коллективларни жипслаштиришлари, одамлар билан моҳирона индивидуал иш олиб боришлари, уларнинг ижтимоий ва меҳнат активлигини оширишлари, янгиликни ҳис этиш туйғусини ривожлантиришлари лозим. Йиғилишларда шу масалалар қатори коллектив ўртасида ғоявий-сиёсий ишлар қандай ташкил этилганлигини ҳам атрофлича таҳлил қилмоқ лозим. Асосий эътибор КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини бажаришга, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни намунали ташкил этишга қаратилмоғи керак.

Йиғилишларда муҳокама қилинган масалалар юзасидан қимматли таклиф ва мулоҳазалар бўлиши табиийдир. Партия комитетлари уларни ҳисобга олиб умумлаштиришлари, очиб ташланган камчиликларни тугатиш чораларини кўришлари лозим.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини, уларнинг ишчанлик қобилиятини янада оширишга ёрдам беради. Шундай экан бу сиёсий кампанияни ҳамма жойда зўр уюшқоқлик билан ўтказайлик.

БЎРДОҚИБОҚАРЛАР ЮТУҒИ

ЛЕНИН номли колхозда бўрдоқига боқилаётган қорамоллар ҳар бирининг ўртача вазни суткасига 700—750 граммдан ортишига эришилмоқда. Уларни озиқлантиришда рационга қатъий амал қилиниб, моллар парваришга алоҳида эътибор берилаётганлиги туфайли ана шундай натижа бўлмоқда. Яқинда колхоз бўрдоқибоқарлари давлатга 69 тонна гўшт топшириб, бу соҳадаги тўққиз ойлик планларни бажаришди. Ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 440 килограммдан тош босди.

Колхоз бўрдоқибоқарлари бу йил давлатга 80 тонна гўшт сотиш юзасидан мажбурият олишган. Ҳозирда ана шу мажбуриятга яраша меҳнат қилинмоқда.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ,
К. ҒУЛОМОВ.

УЧ АСОСИЙ ОМИЛ

ЧИНОЗ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози барча соҳалар бўйича юқори рентабелли хўжаликлардан ҳисобланади. Деҳқончилик ва чорвачиликни юритиш, ҳисоб-китоб ишларини пишиқ-пухта олиб бориш тажрибаси кўпгина хўжаликларга намуна бўла олади.

Колхоз ҳар йили барча соҳалар бўйича ўртача 500 минг сўмдан зиёд соф даромад олаётир. Пахта ҳосилдорлиги муқим—гектар ҳисобига 37—39 центнер атрофида. Бригадалар ўртасидаги тафовут ҳам катта эмас—3 центнергача фарқ қилади, холос.

1983 йил пахта ҳосили янги ГОСТ асосида беш зона бўйича оширилган нархда қабул қилиниши муносабати билан хўжаликда ҳосилнинг мўл бўлиши ва эрта пишиб етилиши, уни қисқа муддатларда тез ва тоза териб олиб, асосий қисмини юқори сортларга сотиш учун қизғин кураш олиб борилмоқда.

Бу йилги ҳосил хўжаликнинг қайси зонада жойлашганига қараб янги шартлар ва нархлар билан қабул қилинади. Демак, йиғим-терим мавсумига пухта тайёргарлик кўрган ва бу ишни тадбиркорлик билан уюштирган хўжаликда даромад янада мўмай бўлади. Шуни ҳисобга олиб, биз ўтган йилги эришган натижаларни қайта ҳисоб-китоб қилиб чиқдик.

1982 йилги жами пахта ҳосилининг 80 процентдан кўпроғини фақат биринчи сортга сотган эдик. Тўртинчи сорт эса 10 процентдан ҳам ошмаган эди. Умуман 87—88 процент ҳосил сортли бўлганлиги учун 360 минг сўм соф даромад қилинганди. Хўш, бу йилги мавсумда ўтган йилги даражага эришсак, даромад қандай бўлади? Давлатга сотилган пахтанинг ҳажми ҳам, сортлилик даражаси ҳам ўтган мавсумдагидек бўлса, қўшимча 290 минг сўм даромад олинаркан. Ёки соф даромад 150 минг сўм кўпаяркан. Кўриниб турибдики, шу мўлжалга эришилганда пахтачилик бўйича умумий соф даромад 500 минг сўмдан ошади.

Бу рақамлар бизни қувонтиради, албатта. Аммо қаноатлантирмайди. Чунки ўтган йилги натижа ҳеч қачон бу йил учун марра бўлолмайди.

Хўжалик раҳбарлари, мутахассислар ва тажрибали пахтакорлар билан биргаликда пахтанинг сортини ошириш асосан қандай омилларга боғлиқ эканлигини обдон муҳокама қилдик. Бизнингча, аввало учта муҳим шартга қатъий риоя қилиш керак бўлади.

Биринчидан, машина терими бошланадиган пайтда пахтазорларда бирорта ҳам бегона ўт қолмаслиги керак. Акс ҳолда у терим аппаратлари шпинделларига ўралиб пахтанинг кўпроқ тўкилишига олиб келади. Бундан ташқари пахтага аралашиб, унинг ифлослик даражасини ошириб юборади. Эндиликда буни оддий колхозчиларимизгача яхши тушуниб олишган. Бу нарядсиз ишлаш системасининг афзалликларидан биридир, албатта. Бригада пудрати жорий этилгандан сўнг оддий колхозчи ҳам, сувчи ва механизатор ҳам ўзига топширилган ишни пировард натижани ўйлаган ҳолда пухта бажарадиган бўлиб қолди.

Иккинчидан, дефолиация ғўза тупларидаги кўсакларнинг пишиб етилишига қараб ўз вақтида сифатли ўтказилиши лозим. Ғўза барглари тўла ва текис тўкилмаса машина теримида унум бўлмайди. Ҳосил ифлосланиб, паст сортли пахта миқдори кўпайиб кетади. Шуни ҳисобга олиб биз дефолиацияга ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриб қўйдик. Бешта ОВХ пуркагичлари мавжуд. Самолётларни жалб этмай, ҳамма карталардаги ғўзаларни ана шу аппаратлар ёрдамида дефолиация қиламиз. Бу хўжаликка анча арзонга тушиши билан бирга ғўза баргининг тез ва тўла тўкилишини таъминлайди.

ЮҚОРИ СОРТЛИ ПАХТА УЧУН

Учинчидан, машина терими бошлаш муддатини тўғри белгилаш керак бўлади. Терим эрта ёки кеч бошланса, пахтанинг сорти бузилади. Биз ғўза тупларида ўртача 60—70 процент ҳосил пишиб етилгач, машина теримига киришишни мўлжалламоқдамиз. 14 та машинанинг ҳамма териш аппаратлари созлаб, мавсумга шай қилиб қўйилган. Мавсум олдидан синаб кўрилса бас. 40 дан зиёд тележка мавжуд. Мавсумда дала — бункер — тележка — қабул пункти усулини қўллаймиз.

Илгарилари биринчи машина теримидан сўнг ерга тўкилган пахта узоқ вақт қолиб кетиб, иккинчи теримдан сўнг йиғиштириб олинарди. У паст сортларга ўтарди. Янги мавсумда биз бунга йўл қўймаймиз. Биринчи терим ўтказилган карталарга колхозчиларни оммавий сафарбар этиб, ерга тўкилган пахтани тезда териб олинишини ва тозаланиб, фақат биринчи сортга топширилишини таъминлаймиз.

Шунингдек, бу йилги шароитдан келиб чиққан ҳолда ғўза чеканкасини ҳам ҳар қайси картанинг ўз хусусиятига қараб табақалаб ўтказдик. Аммо бу билан ҳам чекланиб қолмаймиз. Карталарни тез-тез текшириб, кечроқ ривожланган ён шохларнинг учларини чилпиб турамиз. Бу иш ҳам 10 августгача қолдирилмай ниҳоясига етказилади.

Ҳозирги кунда ҳар туп ғўзада ўртача 5—6 тадан тўқ кўсаклар пайдо бўлган. Абдусаттор Абдужабборов, Исмат Хасанов, Маҳамадали Тоштемиров сингари тажрибали пахткорлар раҳбарлик қилаётган бригадалардаги ғўзалар янада серҳосил.

Колхозимиз территориясида ер ости сувлари анча чуқур жойлашган. Ғўзаларимиз беш мартагача сув ичади. Учинчи сувдан бошлаб шарбат оқизиляпти.

Ҳозир 60 нафар сувчи шу иш билан банд. Абдураим Қўзиев, Азимжон Юнусов, Абдулаҳат Мирзамуродов, Тўхтасин Тошпўлатов каби миришкорлар бошчилик қилаётган группаларнинг сувчилари, айниқса сифатли ишлаяпти.

Тупроқда намни кўпроқ сақлаб туриш ва пахтанинг тош босишини таъминлаш мақсадида ҳар сувдан сўнг икки мартадан культивация ўтказилмоқда.

Колхозимиз аъзолари 690 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 35,5 центнер ўрнига 38 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олган эдилар. Область қишлоқ хўжалик ходимлари кенгаши қатнашчиларининг мурожаатларига жавобан оширилган мажбурият қабул қилдилар. Эндиликда 40 центнерлик марра учун курашмоқдамиз. Ҳозирги кунда мавжуд куч ва имкониятлар ана шу янги маррани сўзсиз эгаллаб, етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини юқори сортларга сотишга қаратилган.

А. МЕҲРАЛИЕВ,
колхоз бош агрономи.

ИЛҒОРЛАРГА ЭРГАШИБ

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхознинг Алиқул Умрзоқов бошлиқ бригадаси аъзолари областимизнинг бир группа донгдор пахтакорлари ташаббусига қўшилиб, бу йил пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 50 центнерданга етказишга астойдил бел боғлашган. Айни кунларда бригада далаларида бўлган киши юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилинаётганлигининг гувоҳи бўлади. Ишчан механизаторлар Қўшбой Абдураҳмонов, Шарофиддин Баҳромовлар ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришмоқда. Қобил Ҳалилов, Абдужамол Раҳмонқулов, Сафар Ҳайдаров каби сувчилар эса ҳар бир туп ғўзани об-ҳаётга қондиришда бошқаларга намуна кўрсатишмоқда.

О. ТУРАҚУЛОВ.

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

КОММУНИСТИК районидаги «Политотдел» колхозининг Йўлдош Маҳкамов бошлиқ бригадаси далаларида айни кунларда иш қизғин. Механизаторлар ғўза қатор ораларида сифатли культивация ўтказишаётган бўлса, миришкор сувчилар экинларни об-ҳаётга қондириб суғоришмоқда.

Коллектив аъзолари ўтган йили 61 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 42 центнердан ҳосил олишганди. Улар бу йил пахта ҳосилдорлигини 45 центнерданга етказиш учун курашишяпти. Шу кунгача 4 марта комплекс ишлов берилди. Маданий ва минерал ўғитлар билан икки марта озиқлантирилди. Бу ишларни бажаришда механизаторлардан Қурбонали Қулимбетов, Сафарбой Анорбоевлар алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Сувчилардан Ўтаган Мирзаахмедов, Салимбой Эргашев, Эшмат Мирзабоев ва Ўктам Рўзиевлар, колхозчилардан Хонишой Қувондиқова, Ҳолида Рўзиева, Песагул Қорақуловалар ҳам юксак мажбуриятга яраша меҳнат қилишяпти. Улар область қишлоқ хўжалик ходимлари кенгаши қатнашчиларининг Тошкент области барча меҳнаткашларига мурожаатига жавобан август ойини зарбдор иш кунлари деб эълон қилиб, ғўза парваришини ҳар қачонгидан ҳам намуналироқ ўтказиш, 15 августга қадар ҳар бир туп ғўзадан кам деганда 10—12 тадан кўсак ҳосил қилиш учун курашмоқдалар.

М. ҲАСАНОВА.

Бўка районидаги «Ленин йўли» колхози деҳқонлари бу йил 1760 гектар майдонда пахта етиштиришяпти. Уларнинг мақсади эл хирмонига 7000 тонна «оқ олтин» армуғон этишдир. Ҳозир ғўза парваришида 32 чопиқ тракторн ишлатилмоқда. 210 сувчи ниҳолларни об-ҳаётга қондираяпти. Шу кунгача барча майдонларга 7 марта комплекс ишлов берилди, уч марта суғорилди. Экинлар парвариши намунали йўлга қўйилганлиги туфайли ҳар туп ғўзада 5—6 тадан кўсак бор. Бу ишларда айниқса, У. Ҳайдаров бошлиқ бригада аъзолари пешқадамлик қилишяпти. Улар бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш учун курашишмоқда.

Суратларда: (чапдан) бригада бошлиғи У. Ҳайдаров, сувчи И. Тожибоев ва 3-участка агрономи Б. Абузаровлар ғўзалар ривожини кўздан кечиришмоқда; культивация пайти.

ЧОРВАЧИЛИКДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК

Е. А. АЙТМУРОТОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

Партиянинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май, 1983 йил июнь Пленумлари ўн биринчи беш йилликни ва 1990 йилгача бўлган даврни кўзда тутиб олдимизга қўйган биринчи навбатдаги вазифалар орасида қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш ва аввало гўшт, сут, ҳамда чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш алоҳида ўрин олади.

Республикамизда чорвачилик озиқ-овқат комплексининг етакчи тармоқларидан бири бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг қарийб 20 процента унинг ҳиссасига тўғри келади. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларини бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилина бошлаганидан буён икки ярим йил ўтди. Бу давр ичида жамоат секторида гўшт етиштириш йилига ўртача ҳисобда ўнинчи беш йилликдагига нисбатан 26 процент, сут—25, тухум—31 процент кўпайди. Бу маҳсулотларни харид қилиш ҳам ортди.

Маҳсулотнинг ўсишига асосан ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, чорвачиликни индустриал негизга кўчириш асосида тармоқни интенсивлаш йўли билан эришилди. Кейинги йилларда қорамолни сўкимга боқадиган катта комплекслар, паррандачилик фабрикалари ишга туширилди, мол гўштн етиштирадиган ва чорвани тўлдириб бориш учун бузоқ боқадиган хўжаликлараро корхоналарнинг кенг тармоқлари вужудга келтирилди. Чорва мол ва парранда ҳамма турларининг сони анча ўсди, уларнинг маҳсулдорлиги ошди. Чорвачиликнинг озуқа базаси мустаҳкамланди, озуқабоп экинлар майдони кенгайтирилди ва ҳосилдорлиги ошди. Шу давр ичида республика чорвачилиги учун юқори малакали янги кадрлар—ўз ишининг моҳир усталари етишиб чиқди.

Чорвадорларнинг муваффақиятлари республиканинг барча меҳнаткашларини қувонтирмоқда. Аммо ҳали кўп иш қилиниши керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми ферма ходимлари олдига қўйган вазифалар янада яхшироқ, янада унумлироқ ишлашни талаб этади.

Ўртоқ Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида сўзлаган нутқида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: **«Меҳнат унумдорлигини тубдан ошириш** — иқтисодий соҳадаги энг муҳим вазифадир. Бу соҳада биз дунёдаги энг юксак даражага етиб олишга интилишимиз керак». Ана шу талабларни эътиборга олганда, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида эришилган даража ҳали етарли эмас. Биз чорвачиликни интенсивлашга қаратилган тадбирлар комплексида моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришга, сер меҳнат жараёнларини механизациялаш даражасини янада оширишга биринчи навбатда эътибор беришимиз лозим.

Ҳозирги вақтда фермаларда сув билан таъминлаш — 68 процент, озуқа тарқатиш—48, гўнгни супуриб олиш—55, сигир соғиш—51 процентгина механизациялаштирилган. Кейинги етти йил ичида республикадаги колхоз ва совхозлар чорвачилигида асосий ишлаб чиқариш фондалари 1,7 баравар кўпайди. Аммо маҳсулот бирлигини ишлаб чиқариш учун меҳнат сарфи атиги 6—18 процент қисқарди. Шу беш йилликда ўртача йиллик меҳнат унумдорлиги ўнинчи беш йилликдагига нисбатан атиги 6 процент ошди.

Фермаларда мавжуд техника ва ускуналардан ғоят унумли фойдаланишни ташкил этишга алоҳида эътибор бериш керак. Афсуски, баъзи колхоз ва совхозларда техникага бепарво қаралганлиги, ундан яхши фойдаланилмаганлиги натижасида машина ва ускуналар белгиланган муддатидан илгари ишдан чиқиб қолмоқда, кутилган самарани бермаяпти. Фермаларда тегишли механизациялаш воситалари бўлгани ҳолда кўп ишлар қўлда бажарилаётганлигини кўрсатадиган фактлар ҳам бор. Бу эса кўп куч ва маблағ сарфлашга, меҳнат унумдорлигининг пасайиб кетишига ва чорвачилик самарадорлигининг камайишига олиб келади.

Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида бир киши—соат ҳисобига атиги 1,22 сўмлик, Фарғона областида 1,39 сўмлик, Андижон ва Қашқадарё областларида 1,47 сўмлик ялпи чорвачилик маҳсулоти етиштирилади. Бу—республика миқёсидаги ўртача кўрсаткичдан 19—32 процент камдир.

Партия, совет ва хўжалик органлари чорвачилик самарадорлигини ошириш, маҳсулот етиштиришга меҳнат ва моддий ҳаражатни қисқартириш соҳасидаги ишларни тубдан яхшилашлари лозим. Меҳнатни ташкил этиш ва ҳисобга олишни мунтазам равишда такомиллаштириш, мавжуд техниканинг ҳаммасидан оқилона фойдаланишни таъминлаш, фермаларга инженерлик хизмати ва техника хизматини яхшилаш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика колхоз ва совхозларида чорвачиликни механизациялаш ва чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари ва фермаларга техника хизматини янада юксак даражага кўтариш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар. Колхоз ва совхозлар, Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехникаси, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, уларнинг жойлардаги органлари бу қарорни бажариш учун ҳамма чораларни кўришлари ва шу асосда қўл меҳнати сарфини кескин қисқартириб, чорвачиликнинг иқтисодий самарадорлигини оширишга эришишлари лозим.

Қўл меҳнат сарфини қисқартириш ва маҳсулотнинг таннархини камайтириш мақсадида фермаларда, ем-хашакни ўриб-йиғиб олиш, тайёрлаш ва қайта ишлаш вақтида техниканинг доим соз ҳолда бўлиб, механизация воситаларидан ғоят унумли фойдаланишни таъминлаш — қишлоқ хўжалиги министрликлари ва идораларининг, республикадаги колхоз ва совхозларнинг вазифасидир. Чорвачилик фермалари учун механизатор кадрлар тайёрлашга эътиборни кучайтириш, механизмларнинг муттасил ишлаб туришидан уларнинг манфаатдорлиги ва масъулиятини ошириш керак. Фермаларда ускуналарни ўрнатиш ва монтаж қилиш жараёнида хизмат кўрсатадиган ходимларни кўпроқ тайёрлаш лозим. Шу беш йилликнинг ўзидаёқ қорамоллар боқиладиган биноларни сув билан таъминлаш ва сигирларни соғиш ишларини тамомила механизациялаш, механизация ёрдами билан ем-хашак тарқатишни 65 процентга, гўнгни супуриб олишни 80 процентгача етказиш вазифаси турибди. Механизациялаш даражаси янги қурилиш ҳисобигагина эмас, мавжуд биноларни реконструкция қилиш йўли билан ҳам оширилиши лозим. Қишлоқ хўжалик техникаси органлари чорвачиликда меҳнат унумдорлигини оширишда муҳим роль ўйнаши керак. Улар фермаларни ремонт қилиш ва шу фермаларга техника хизмати кўрсатишни ташкил қилишлари, уларни запас қисмлар ва ремонт материаллари билан таъминлашлари, машиналар ва ускуналардан ғоят унумли фойдаланиш соҳасида колхоз ва совхозларга ёрдам беришлари лозим.

Бизнинг шароитимизда чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошириш ва шу йўл билан маҳсулот етиштириш ҳажмини кўпайтириш—чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг асосий омилларидан биридир. Республикамизда бу соҳада кўп иш қилинмоқда, чорва мол ва парранданинг зоти яхшиланмоқда, пода структураси такомиллаштирилмоқда, зооветеринария хизмати, ем-хашак ва бинолар билан таъминлаш анча юксак даражага кўтарилмоқда.

Комплексларда паррандачилик, чўчқачилик, қора молни сўкимга боқиш ишлари асосан саноат негизига кўчирилди. Улар ишлаб чиқаришнинг поток технологиясига таянадилар. Бу эса уларнинг иқтисодий самарадорлигини анча ошириш имконини беради. Сутбоп чорвачиликда ҳам ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш — энг мураккаб вазифадир.

Сутбоп чорвачиликни саноат негизига кўчириш сут комплексларини қуриш ва мавжуд фермаларни реконструкция қилиш йўли билан босқичма-босқич амалга оширилмоқда. Бундан мақсад ишлаб чиқаришдаги сермеҳнат жараёнларни комплекс механизациялаштириб, ягона технология линиясини жорий этиш имконига эга бўлишдир. Республикамиздаги деярли барча колхоз ва совхозларда сут-товар фермалари бор. Буларда хўжалик ички ихтисослаштириш ва фермаларни йириклаштириш тадбирлари амалга оширилмоқда.

200 бош сигирга мўлжалланган янги типовой бинолар қурилмоқда. Комплекс механизациялаштирилган бу биноларда ҳар бир соғувчи 50 бошдан 100 бошгача сигирни боқиши ва соғиши мумкин. Бу хилдаги оғилхона республиканинг ҳамма областларида яхши натижа берди ва уларни янада кўпроқ барпо этиш керак.

Поток-цех системасини жорий этиш йўли билан сут етиштиришни ташкил этиш ва унинг технологиясини такомиллаштириш — сутбоп чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ва иш самарадорлигини оширишнинг илғор йўналишларидан биридир. Бундай технология Оҳангарон, Пастдарғом ва бошқа бир қанча районларнинг кўпгина хўжаликларида кенг жорий қилинмоқда.

Фарғона область, Киров районидаги «Бешарик» совхозида сутбоп чорвачиликни бошқаришда янги системанинг жорий этилганлиги кейинги икки йил ичида ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 620 килограмм кўпайтириш, 100 бош сигирдан олинадиган бузоқларни 99 тага етказиш, меҳнат унумдорлигини 17,6 процент кўпайтириш имконини берди. Пастдарғом районидаги «Ўзбекистон» колхозида поток-цех технологияси жорий этилганидан кейин сигирлардан олинган сут маҳсулоти 173 килограмм кўпайди, 100 бош сигирдан олинадиган бузоқ 17 бош кўпайиб 96 бошга етди, меҳнат унумдорлиги 9 процент ошди.

Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базасида ишлаётган Анастасия Чудная сут соғишни кўпайтириш ва сутбоп чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш мусобақасининг байроқдори бўлиб, 172 бош сигирни боқиб, ҳар йили 900 тоннадан сут соғиб олаяпти. Унинг шогирдлари ва издошлари — Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозидан Минавар Исоқова, Самарқанд районидаги «Москва» колхозидан Раҳима Султонова ва бошқа кўп кишилар ҳам машина билан сигир соғишда юксак унумдорликка эришмоқдалар, ҳар йили 300—400 тоннадан сут соғиб олмоқдалар.

Поток-цех технологиясига ўтган ана шу хўжаликлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаси фермалар маҳсулотини кўпайтириш, жамоат чорвачилигида меҳнат унумдорлигини ошириш учун катта резервлар борлигини тасдиқлайди.

Республикамизда 55 дан ортиқ ферма сутбоп чорвачилик юритишнинг поток-цех системасига ўтди. Областларнинг кўпчилигида ана шу илғор технологияни жорий этиш тадбирлари ишлаб чиқилди, таянч бўлиб хизмат қиладиган хўжаликлар ва уларни илғор технологияга кўчириш муддатлари белгиланди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги, Мева-сабзавот хўжалиги министрликлари, Главсредазирсовхозстрой, Госкомсельхозтехника маҳаллий партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари меҳнатни поток-цех усулида ташкил этиш асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг янги технологиясини кунт билан жорий этишлари лозим. Бунда ишлаб чиқаришнинг барча технологик усулларига риоя қилиш, чорва молларни яхши боқиш ва парвариш қилишни таъминлашга, кадрларни танлаш, ўқитиш ва малакасини оширишга, беш йилликнинг охирига бориб сигирлардан олинадиган сут маҳсулотларини 3—3,5 минг килограммга етказиш учун меҳнатни ташкил этиш ва меҳнатга ҳақ тўлашни такомиллаштиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Чорва молни интенсив парвариш қилиш, семиртириш муддатларини қисқартириш ва унинг вазн кондицияларини 450—500 килограммга етказиш — гўштбоп чорвачилик самарадорлигини оширишнинг асосий йўлидир. Каттақўрғон чорвачилик комплекси қорамолни ўстириш ва семиртириш соҳасида намуна кўрсатаётган яхши хўжаликларнинг биридир. Бу хўжаликда ишлаб чиқариш жараёнларининг юксак даражада механизациялаштирилганлиги ва автоматлаштирилганлиги меҳнат унумдорлигини ва чорва маҳсулдорлигини анча ўстиришни, ем-хашакдан самарали фойдаланишни таъминламоқда. Бу эса маҳсулот бирлигига моддий воситалар ва пул маблағлари сарфлашни ғоят қисқартиришга ёрдам беради. 1982 йилда бу хўжаликда 23 минг бош қорамол ўстирилди ва семиртирилди, 1 центнер семиртириш таннархи 97 сўм бўлди, бунинг учун меҳнат сарфи 6 киши — соатни ташкил этди, 6,7 центнер озуқа бирлиги сарфланди. Бир киши—соат ҳисобига молнинг этига 20 килограмм эт қўшилди ва 25,8 сўмлик ялпи маҳсулот олинди. Бу — жуда юксак кўрсаткичдир. Чорвачилик хўжаликларимиз ишлаб чиқаришнинг шундай юксак самарадорлигига эришмоқлари учун ҳамма чораларни кўришлари керак.

Қўйчиликда меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида кўп иш қилишимиз лозим. Бу тармоқда қўйларнинг жунини қирқиш ва суғориш ишларигина тўла равишда механизациялаштирилган. Қўзиларни сўйиш ва қоракўл териларини тозалаш, қўйларни бўрдоқига боқиш ва саноат асосида қоракўлча етиштириш, ем-хашак тайёрлаш, бригада пудратини ва чўпонларнинг меҳнати учун нарядсиз ҳақ тўлаш системасини жорий қилиш каби технологик жараёнларни механизациялашни тез орада ниҳоясига етказиш зарур.

Чўчқалиқ ва паррандачилик хўжаликларида ҳам ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг талайгина резервлари мавжуд. Бунда қолоқ бригадалар ва хўжаликларни илғорлар даражасига олиб чиқиш, мавжуд қувватлардан энг кўп фойдаланиш, ёш молларнинг касалланиши ва нобуд бўлишига йўл қўймаслик, молларнинг ўртача кунлик семиришини ошириш ва ем-хашакка ҳақ тўлашни кўпайтириш асосий вазифадир. «Узглавзаготживпром» ва «Узптицепром» ўз хўжаликларига раҳбарлик даражасини кескин яхшилашлари, технологияни такомиллаштириш асосида маҳсулот етиштиришни янада кўпайтиришга ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга эришишлари зарур.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш аввало юқори сифатли ем-хашакнинг мўл-кўллигига, ундан оқилона фойдаланилишига боғлиқ бўлиб, меҳнат унумдорлиги даражасини акс эттиради. Бу соҳада ҳам кўпгина ишлар қилинди. Асосий майдонларда пахта — беда алмашлаб экиш ўзлаштирилди. Аралаш ва оралиқ экинлар экиш кенг қўлланилмоқда, хашаки экинларнинг энг яхши серҳосил навлари жорий этилмоқда, ихтисослаштирилган дон-чорвачилик ва маккажўхорикорлик совхозлари ташкил этилди. Хўжаликларда салкам 2,5 мингта озуқа цехи барпо этилган, витаминли ўт талқони ва донадор озуқа тайёрлайдиган агрегатлар, хлорелла ва қаймоғи олинмаган сут ўрнида ишлатиладиган маҳсулот тайёрлаб берадиган қурилмалар ишлаб турибди.

Озуқа ишлаб чиқаришни мустақил ихтисослаштирилган негизга кўчириш, уни чорвачилик манфаатларига батамом бўйсундириш тармоқнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаси бўлиши керак. Деҳқончилик маданиятини сабот билан ошириш, хашаки экинлар ҳосилдорлигини кўпайтириш, меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлаш формаларини такомиллаштириш, коллектив пудратини жорий этиш, ем-хашак тайёрловчи бўлинмалар ходимларининг моддий манфаатдорлигини фермалар иши пировард натижасига бевосита боғлиқ қилиб қўйиш керак. Ҳашаки экинлар экилган ҳар гектар ердан камида 100 центнер озуқа бирлиги олиш учун барча воситалар ва имкониятлардан фойдаланиш лозим.

Ем-хашак барча тўйимли моддалари жиҳатидан мувофиқлаштирилган бўлиши керак. Бунинг учун хашаки экинлар майдонлари структурасини яхшилаш, уни талаб этилаётган ем-хашак хилларига мослаштириш зарур. Молларга бериладиган емни тайёрлашга жиддий эътибор бериш, озуқа цехларининг қувватларидан тўлиқроқ фойдаланиш керак.

Чорвачилик самарадорлигини ўстириш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган программани бажаришда кадрлар, уларнинг омилкорлиги ва ишчанлиги энг юқори пировард натижага эришиш йўлларини ижодий излаб топиш маҳорати муҳим роль ўйнайди. Кейинги йилларда чорвачилик фермалари мудирларининг ва бригадирларининг сифат состави анча яхшиланди. Колхоз ва совхозларда шу категориядаги ходимлар ўртасидаги мутахассислар салмоғи 1975 йилдаги 45 процент ўрнига 63 процентга етди.

Аммо шуни қайд этиш зарурки, бир қанча областларда, кўпгина районлар, колхозлар ва совхозларда чорвачиликни малакали кадрлар билан мустаҳкамлашга ҳали ҳам етарлича эътибор берилмаяпти, натижада фермаларнинг раҳбарлари ўртасида мутахассислар сони секинлик билан кўпаймоқда. Андижон ва Фарғона областларидаги колхозларда ферма мудирлари ва бригадирларининг 52—56 проценти махсус маълумотга эга эмас, Жиззах ва Хоразм областларидаги совхозларда шу лавозимларнинг 45—55 процентини амалиётчилар эгаллаб туришибди. Сигирларни машинада соғиш, молларни семиртириш, паррандаларни боқиш операторларининг сифат состави суст яхшиланмоқда.

Район партия комитетлари ,маҳаллий совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотлари чорвачилик кадрлари билан ишлашни активлаштиришлари, ҳар бир чорвачилик фермаси, бригадасини тажрибали, сиёсий жиҳатдан маълумотли мутахассислар, меҳнат коллективларининг моҳир ташкилотчилари ва тарбиячилари, ишлаб чиқаришни замонавий фан-техника асосида юритишга қодир бўлган кишилар бошқаришига тезроқ эришишлари лозим. Олий ўқув юртлари ва техникумларни битириб чиққан кишилардан фойдаланиш соҳасидаги ишларни яхшилаш, мутахассисларнинг фермалар ва бригадаларда ишлашга ўтишдан манфаатдорлигини ошириш, ёш мутахссислар қишлоқда мустаҳкам жойлашиб қолишлари учун ҳамма ишни қилиш керак.

Олимлар чорвадорларга амалий ёрдам беришлари лозим. Республика партия ташкилоти илм-фанни ривожлантириш, ишлаб чиқаришни замонавий фан-техника негизига кўчиришда унинг ролини кучайтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Принципиал янги технологияларни яратиш, хом ашёдан ва маҳсулотнинг барча турларидан оқилона фойдаланиш, илмий ечимларни жорий этиш муддатларини қисқартириш асосида экономикани интенсив ривожланиш йўлига тезроқ ўтказиш юзасидан қоидалар белгиланди ва тавсиялар берилди. Шунга асосланиб чорвачиликда гўшт, сут ва фермаларнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришнинг илғор, ғоят тежамли технологияларини яратиш ҳамда жорий этиш, чорва ва паррандаларнинг янги сермаҳсул зотларини яратишга доир тадқиқотларни кучайтириш лозим. Наслчилик иши самарадорлигини ошириш, саноат усулида чатиштиришни яхшилаш, молларни сунъий урчитиш методикаси ва техникасини такомиллаштириш керак.

Ветеринария-санитария хизматини ташкил этишни яхшилаш, чорва молларнинг касалликларига қарши курашнинг таъсирчан воситаларини ишлаб чиқиш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиши лозим.

Озуқа оқсили, ҳар хил витаминли қўшимча моддалар ишлаб чиқариш, озиқ-овқат ва саноат чиқитларини қайта ишлаш юзасидан тадқиқотларни чуқурлаштириш зарур. Ҳозирнинг ўзидаёқ чорвачилик комплексларида паррандачилик фабрикаларида, фермаларда бутун ишлаб чиқаришни бошқариш автомат системасини ишлаб чиқиб, кенг кўламда жорий этиш, учёт ва ҳисоботнинг энг замонавий системаларини қўлланиш заруратн етилди.— Олимлар, мутахассисларнинг партия, совет ва хўжалик раҳбарларининг куч-ғайратлари мана шу муҳим вазифани ҳал этишга қаратилиши лозим.

Гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришни, меҳнат унумдорлигини оширишни таъминлаш — қишлоқ хўжалик ходимларининггина вазифаси эмас. Республика агросаноат комплексига кирган барча корхоналар ва ташкилотлар бу муҳим ишга ўз ҳиссасини қўшишлари, чорвачиликни юксалтиришни биринчи навбатдаги вазифа деб билишлари керак.

Чорвачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш тадбирларининг бажарилиши фермалар маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришга, уларни етиштиришга қилинадиган моддий ва меҳнат сарфини камайтиришга, тармоқни қишлоқ хўжалигининг юксак рентабелли секторига айлантиришга кўмаклашади.

• ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ИШ УСЛУБИ ТАКОМИЛЛАШСИН

Янгийўл районидаги Бўзсув посёлка Совети иш услуби ва методи тобора такомиллашиб бормоқда. Посёлка Совети ишни перспектив ва жорий планлар асосида ташкил этмоқда. Ишлаб чиқаришни ривожлантириш, посёлкани социал-маданий жиҳатдан ривожлантириш, ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларни яхшилашга эътибор кучаймоқда.

Халқ депутатларининг меҳнат ва жамоат активлиги ўсмоқда. Депутатлар сессияларга тайёргарлик кўришда, музокараларда фаол қатнашмоқдалар. Ҳозир 30 депутатнинг 20 нафари ишлаб чиқаришда бевосита иштирок этиб, топшириқларини муддатидан илгари адо этмоқда. Посёлка Совети территориясидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмаси ўтган йили мева топшириш планини 119 процент адо этди. Шубҳасиз бу муваффақиятда ҳам депутатларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Ижроия комитет доимий комиссиялар, депутатлик группа ва постлари фаолиятини муваффақиятли тарзда марказлаштириб боряпти. Гражданлар хатлари, ариза ва шикоятлари билан ишлаш, меҳнаткашларни қабул қилиш ҳам намунали ташкил этиляпти.

Область ижроия комитетининг йиғилишида посёлка Совети фаолиятидаги муваффақиятлар таъкидлангани ҳолда юз бераётган камчиликлар ҳам кўрсатиб ўтилди. Жумладан, ижроия комитет перспектив ва жорий планлари тузганда капитал қурилиш, алоқани янада ривожлантиришга, меҳнаткашларнинг меҳнат шароитини яхшилаш ва дам олишини намунали ташкил этиш масалаларига етарли эътибор қилмаяпти.

Сессияларда депутатлар томонидан билдирилган танқидий мулоҳаза ва таклифлар қандай бажарилаётгани ҳақида вақти-вақти билан ахборот бериб борилмайди. Маиший хизмат, савдо корхоналари, соғлиқни сақлаш муассасалари, халқ маорифига раҳбарлик талаб даражасида эмас.

Йиғилишда қабул қилинган қарорда аниқланган камчиликларни бартараф этиш йўллари кўрсатиб берилди.

МАДАНИЙ-ОҚАРТУВ СОҲАСИГА ЭЪТИБОР

Область ижроия комитетида Оржоникидзе район ижроия комитетининг маданий-оқартув муассасалари ишига қандай раҳбарлик қилаётганлиги ҳақидаги ҳисобот тингланди.

Қабул қилинган қарорда таъкидланишича Оржоникидзе район ижроия комитети КПСС XXVI съезди қарорлари асосида маданият муассасалари тармоқларини ривожлантириш, уларнинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги ролини ошириш йўлида бир қатор тадбирларни кўрмоқда.

Кейинги йилларда районда иккита қишлоқ кутубхонаси, учта маданий-маиший комплекс очилди, олтита маданий муассаса биноси капитал ремонтдан чиқарилди, учтаси янги, барча шароитлар яратилган биноларга кўчирилди. Маданий-оқартув муассасаларида тематик кечалар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар, бадиий ҳаваскорларнинг концертлари, лекциялар тез-тез ўтказиб турилмоқда.

Йиғилишда район ижроия комитетининг маданий-оқартув муассасаларига раҳбарлиги бирмунча яхшиланиб бораётганлиги таъкидланди, айни пайтда бу борада ҳали бажарилиши лозим бўлган вазифалар ҳам кўрсатиб ўтилди. Чунончи маданий-оқартув муассасаларининг маданий-техник базасини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш масалалари суст ҳал этилмоқда. Ҳалигача 23 аҳоли пункти стационар кутубхонага эга эмас. «Октябрь», «Правда» колхозлари, Оржоникидзе номли, «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозлари, Май қишлоқ Советида клуб ишларини ривожлантиришга етарли шароит яратилмаяпти. Кўпгина маданий-оқартув муассасалари фаолияти талаб даражасида эмас.

СОЦИАЛИСТИК МУЛК ДАХЛСИЗ

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил), июнь (1983 йил) Пленумларида хўжасизлик, чайқовчилик, давлат мулкини талон-тарож қилишга қарши кескин курашиш ва унинг олдини олиш учун профилактика ишларини изчил ўтказишга алоҳида эътибор қаратилган эди.

Область ижроия комитетининг яқинда бўлиб ўтган йиғилишида халқ депутатлари Олмалиқ шаҳар ва Калинин район Советларида давлат интизомига, давлат мулкини талон-тарож қилишга, хўжасизликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши кураш қандай олиб борилаётгани ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Халқ депутатлари Олмалиқ шаҳар ва Калинин район ижроия комитетларида бу масала мунтазам муҳокама қилиб борилмоқда. Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиниб ижроси назорат остига олинмоқда.

Қатор тадбирлар белгиланиб улар бир қадар амалга оширилаётган бўлса-да, савдо, қурилишда камоматлар юз беряпти.

Шуни таъкидлаб айтиш керакки корхоналарнинг раҳбарлари камомат ва ўғрилик туфайли етказилган моддий зарарни ундириб олиш устидан қатъий назорат ўрнатмаяптилар. Қоидаларни бузиш, ўғриликни олдини олиш юзасидан амалий ишлар яхши йўлга қўйилмаяпти. Масалан, Олмалиқ шаҳрида 1982 йил ва 1983 йилнинг ўтган даври ичида камомат ва ўғрилик натижасида кўрилган зарар 110 минг сўмдан ошиб кетди. Шундан 30 минг сўмга яқини ундириб олинди, холос.

Калинин районида ҳам худди шундай ҳолни кўриш мумкин. Район ички ишлар бўлими 1982 йил ва 1983 йилнинг ўтган вақтида 100 га яқин жиноий ишни очди. Шундан 60 га яқини устидан жиноий иш қўзғатилди.

Юқоридаги фактлар шуни кўрсатмоқдаки, Олмалиқ шаҳар ва Калинин район ижроия комитетлари; уларнинг бўлимлари ва бошқармалари корхоналар ҳамда хўжаликлар, савдо ташкилотлари раҳбарларига социалистик мулкни муҳофаза қилиш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш бўйича етарлича талабчан бўлмаяптилар.

Область ижроия комитети мазкур масалани муҳокама қилиб камчиликларни қаттиқ танқид қилди ва уларни бартараф этиш юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Жаҳон янгиликлари

СССРНИНГ БУЮРТМАСИ БИЛАН

ВАРШАВА, 3 август. (ТАСС). Гданьск кемасозлари катта меҳнат муваффақиятига эришдилар. «Висла» дарё кемасозлик корхонасида совет буюртмаси билан қурилган пассажир катамаран сувга туширилди.

Одатдан ташқари конструкциядаги кема иккита корпусга эга. Уларнинг узунлиги 39 метр, кенглиги эса 12 метр. Катамараннинг каюталарида 360 пассажир жуда қулай жойлаша олади. Гданьск кемасозлик корхонаси коллективи 1985 йил охиригача совет пассажир флоти учун яна иккита шундай кемани қуриб бериш мажбуриятини олди.

КИПР ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

НИКОСИЯ, 2 август (ТАСС мухбири). Бу ерда Кипр ёшлари ва халқи билан бирдамлик ҳафталиги бошланди. Уни халқаро студентлар иттифоқи ҳамда студентлар ва ёш олимлар Умумкипр Федерацияси (ПОФНЭ) биргаликда уюштирдилар. Ҳафталикда қатнашиш учун йигирмадан кўп мамлакатдан шу жумладан Совет Иттифоқидан вакиллар, шунингдек Жаҳон Тинчлик Кенгаши, Жаҳон Касаба Союзлари Федерацияси, Жаҳон Демократик Ёшлар Федерацияси ҳамда бошқа халқаро ташкилотларнинг намояндалари Кипрга келишди.

Бирдамлик ҳафталигини ўтказишдан асосий мақсад деди ПОФНЭ бош секретари Кипрос Куртелларис ТАСС мухбири билан суҳбатда,— жаҳон жамоатчилигининг эътиборини ўрта денгизда ядро қуролини жойлаштириш каби хатарли режаларга жалб этишдан иборат. Биз ғарбий Европада Америка ядро аслаҳахоналарининг кўпайтирилишига қарши кураш билан бирга, деб таъкидлади у, Кипрни, қурол-яроғлардан тамомила ҳоли қилишни, барча чет эл қўшинлари мамлакат территориясидан олиб чиқиб кетилишини ҳамда оролда жойлашган чет эл ҳарбий базалари тугатилишини ҳам талаб қилмоқдамиз. Ҳафталик программасига мувофиқ, «Ёшлар ва студентлар ўрта денгизни тинчлик зонасига айлантириш учун курашда» деган мавзуда семинар ўтказилади, урушга қарши намойишлар ва митинглар уюштирилади.

А. ЧЕЛИШЕВ

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЖЕНЕВА. Бу ерда ирқчилик ва ирқий камситишга қарши кураш II жаҳон конференцияси бўлиб ўтмоқда. Конференция БМТ эълон қилган ирқчилик ва ирқий камситишга қарши кураш ҳаракатлари программаси ўн йиллиги доирасида чақирилди. Анжуман ишида 80 дан кўпроқ давлат, шу жумладан Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг вакиллари иштирок этмоқдалар.

ОММОН. Исроил маъмурлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги босиб олинган территорияда яшовчи араб аҳолиси намойишларининг қатнашчиларини суд йўли билан таъқиб этишни давом эттирмоқдалар. Бу ерда олинган хабарларга қараганда, босқинчиларнинг ҳарбий трибунали Эл-халилда яқинда уч араб ўқувчисини ўлдирган сионист безориларининг бебошлигига қарши норозилик билдирган 70 дан кўпроқ кишини қамоққа ҳукм қилиб, йирик пул жаримаси солган.

ТОКИО. Япониянинг етакчи иқтисодий институти «Номура сого кэнкосио» институти ишлаб чиққан яқин ўн йиллик прогнозга қараганда, япон меҳнаткашларини янада катта қийинчиликлар кутмоқда. Ишсизлик даражаси ортади. Прогнозда мамлакат экономикаси савдо-иқтисодий зиддиятларнинг кучайиши, истеъмолчилик талабининг пасайиб кетиши оқибатида жиддий қийинчиликларга дуч келади, деб таъкидланди.

БАЙРУТ. Ливан ватанпарварлари Исроил босқинчиларига қарши бир қанча муваффақиятли операцияни амалга оширдилар. Жумладан улар Рашайя, Софар, Кфар-кук районларида ва Бхамдун шаҳрида босқинчи кучлар позицияларини ўққа тутдилар. Душманга жиддий зарар етказдилар.

ЛУАНДА. Ангола Халқ Республикаси ҳукумати жанубий Африка ирқчи режими ҳужумларига дучор қилинаётган районларда ҳарбий кенгашлар тузиш тўғрисида қонун қабул қилди. Жанубий Африка ҳарбийлари ва уларнинг қўғирчоқ тўдалар бўлинмаларининг АХРдаги аҳволни беқарорлаштириш йўлида тинмай уринаётганлиги натижасида мамлакатда вужудга келган ҳарбий-сиёсий аҳвол шундай қарор қабул қилинишини талаб этди.

ЛИМА. Перуда фавқулодда ҳолат яна икки ой узайтирилиши эълон қилинди. Ана шу чорага мувофиқ конституцион гарантияларнинг бекор қилинганлиги ўз кучида қолади. Маҳаллий матбуотнинг хабар қилишича, маъмурларнинг фавқулотда ҳолат муддатини узайтириш тўғрисидаги қарори Перуда террористик фаолият ортиб бораётганлигига қарши курашни кучайтиришдан иборатдир.

БРЮССЕЛЬ. Бельгия Давлат бюджети камомати 510 миллиард Бельгия франкига етди, деди бош министр Вильфрид Мартенс. Бу ялпи маҳсулотнинг 12 процентини ташкил этади. Ваҳоланки, Европа иқтисодий ҳамжамият мамлакатларида бу кўрсаткич ўрта ҳисобда 7 процентни ташкил этади. Бош министр уни ҳаражатларни қисқартириш йўли билан тартибга солиш ниятида эканлигини билдирди.

(ТАСС).

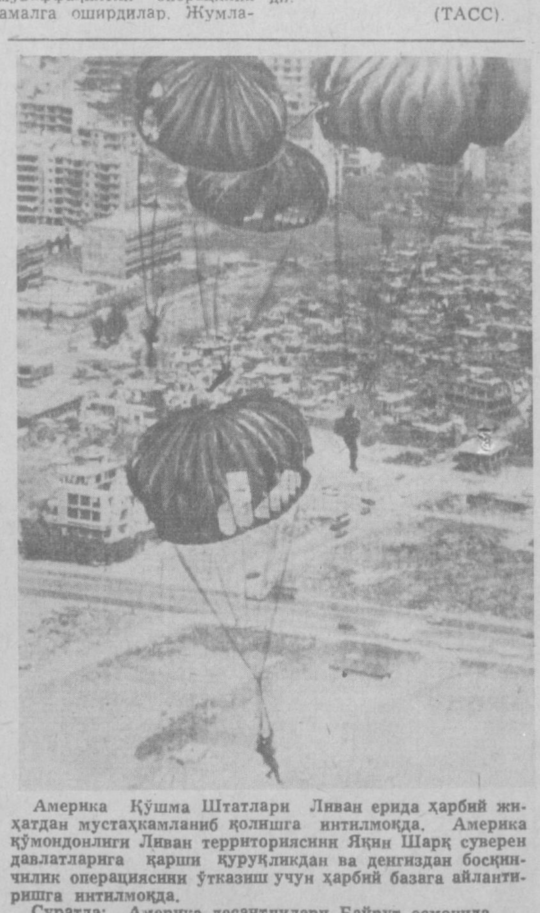

Америка Қўшма Штатлари Ливан ерида ҳарбий жиҳатдан мустаҳкамланиб қолишга интилмоқда. Америка қўмондонлиги Ливан территориясини Яқин Шарқ суверен давлатларига қарши қуруқликдан ва денгиздан босқинчилик операциясини ўтказиш учун ҳарбий базага айлантиришга интилмоқда.

Суратда: Америка десантчилари Байрут осмонида.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮНЬ (1983 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ–ҲАЁТГА

МУНОСИБ ИШЧИ ЎРИНБОСАРЛАРИ ТАЙЁРЛАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми материалларида ҳунар-техника билим юртлари обрў-эътиборини ошириш, уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш, кадрлар билан тўлиқ таъминлаш, таълим-тарбия ишлари жараёнини яхшилаш, ёшлар ўртасида физкультура ва спортни оммалаштириш лозимлиги таъкидланди.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника давлат комитети, Тошкент область ва шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармалари ҳам Пленум кўрсатмалари асосида янги режалар белгилаб, уларни изчил бажаришга киришдилар.

Қуйида область ҳунар-техника билим юртларининг ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларни мустақил ҳаётга йўллаш бўйича тўплаган тажрибалари ҳамда КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари асосида бажараётган ишлари билан танишасиз.

ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ САМАРАДОРЛИГИ ЙЎЛИДА

Олмалиқ шаҳрида область ҳунар-техника таълими ходимларининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Билим юртлари директорлари, партия ташкилотларининг секретарлари, шаҳар ва район халқ маорифи бўлимларининг вакиллари иштирок этган бу кенгашда область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғининг ўринбосари О. П. Ермошкин «КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XI пленуми қарорлари асосида ҳунар-техника билим юртларида таълим-тарбия ишларини янада яхшилаш чоралари тўғрисида» доклад қилди.

Ёшларни тарбиялаш ва уларга касб ўргатишдек муҳим ишда ҳунар-техника билим юртларининг роли ортиб бораётганлиги КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленумида алоҳида таъкидланди. Кейинги йилларда областда бу системани ривожлантириш, муносиб ишчи-кадрлар тайёрлаш борасида катта ишлар амалга оширилди.

Область партия, совет ташкилотларининг ёрдамида ҳунар-техника таълими моддий базаси мустаҳкамланди. Қатор шаҳарлар ва районларда янги, замонавий билим юртлари очилди. Уларнинг аксарияти малакали инженер-техник ходимлар, педагоглар билан таъминланди. Ўқув юртларида ихтисосликлар сони кўпайди. Айниқса чорвачилик фермалари учун ишчи-кадрлар тайёрлашга эътибор кучайди.

Билим юртларида талабаларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасида ҳам анчагина ютуқларга эришилди. Ўқув даргоҳларида жамоатчилик асосида «Давлат ва ҳуқуқ», «Ёшлар ва қонун», «Спорт — ҳамманинг жонитани», «Табиатни ардоқлаш клуби», «Ветеранларни шарафлаймиз», «Ҳунардан бахт топганлар авлоди» каби лекторийлар, университетлар ҳамда клублар мунтазам ишлаб турибди. Ангрен, Чирчиқ, Олмалиқдаги билим юртлари тажриба мактабига айланиб қолди.

Ишчи ўринбосарларини ўқитиш ҳамда тайёрлашдаги юқори кўрсаткичлари учун область ҳунар-техника таълими бошқармаси ўтган йили СССР ҳунар-техника таълими Давлат комитети ва давлат муассасалари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланди.

Эндиликда ўқув юртлари коллективлари бу ютуқларни мустаҳкамлаган ҳолда, ўз ишларини партиямиз Марказий Комитетининг июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XI пленуми талаблари асосида ташкил этмоқдалар. Ўқув юртларида ижтимоий фанларни ўқитишни янада яхшилаш бўйича махсус программалар тайёрланмоқда.

Билим юртларида ёшларнинг маънавий камолотига, уларни ватанпарварлик, меҳнатсеварлик, жанговар анъаналарга садоқат, интернационализм, гўзалликка, табиатга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашга эътибор ортмоқда. Ленин хоналари, жанговар, меҳнат ва шон-шараф музейлари, ёшларнинг сиёсий клублари, спорт жамиятлари фаолияти янада активлашаяпти.

Ҳунар-техника билим юртларида талабаларни ҳарбий хизматга тайёрлаш бугунги куннинг асосий вазифаларидан биридир. Бу мақсадда рус тилини пухта ва чуқур ўрганишга кўпроқ эътибор берилади. Шу йили рус тилини пухта ўрганиш бўйича Самарқандда бўлиб ўтган илмий-амалий конференция тавсиялари билим юртларида рус тилини ўқитишда асосий йўлланма бўлиб қолади.

Ҳунар-техника билим юрти энг аввало меҳнат мактабидир. Келгуси икки йил ичида областнинг деярли ҳамма билим юртларида чорвачилик ва сабзавотчилик бўйича ёрдамчи хўжаликлар вужудга келади. Чорвачилик фермалари, машинада соғиш, паррандачилик фермалари операторлари, мелиораторлар, қишлоқ қурилишлари бўйича ишчи-кадрлар тайёрлаш кўлами янада ортади. Қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари моддий базасини мустаҳкамлаш, уларнинг тракторлар, машиналарга бўлган эҳтиёжини қондириш масалалари жадал ҳал этилади.

Кенгашда билим юртларида тарбиявий ишларни янада яхшилаш учун инженер-техник кадрлар ва педагогларни тўғри танлаш, уларни жойжойига қўя билиш лозимлиги уқтирилди. Район халқ маорифи бўлимларидан келган вакиллар ҳунар-техника билим юртларини ўқувчилар билан таъминлашдаги иш тажрибалари тўғрисида сўзлаб бердилар.

Докладчи ва музокарада қатнашган Оржоникидзе районидаги 21-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти партия ташкилоти секретари Р. Абдумўминова, Тошкент районидаги 227-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти комсомол комитетининг секретари М. Толипова ва бошқалар партия Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш режалари ҳақида фикр алмашдилар.

МЕҲНАТ ҚУВОНЧИ

Н. ЛАТИПОВ,
Чирчиқ шаҳар 12-ҳунар-техника билим юртининг директори

Ҳар йили шаҳримиз корхоналарининг ишчилари сафи ҳунар-техника билим юртларидан келган йигит-қизлар ҳисобига тўлдириб борилади. Лекин бу жараён кадрлар бўлимида ҳужжатларни расмийлаштиришнинг ўзи билангина чекланмайди. Ёш ишчиларни завод ёки фабрика, комбинат ветеранлари, маъмурият вакиллари тантанали кутиб оладилар. Ишчилар сафига қабул қилиш маросими ўтказилади ва худди шу йиғилишда ёшлар учун мураббийлар тайинланади. Устозлар ўз шогирдларига ишчи коржомаларини топширгач, уларни цехларга бошлайдилар.

Кечаги талабаларга дастлабки онларданоқ бўлган эътибор, уларда танлаган касбларига, меҳнат коллективига нисбатан қизиқиш ҳамда меҳр уйғотмоқда, ҳаётда ўз ўринларини топиб олишларига ёрдам бераётир.

Бизда ёшларни ғоявий-сиёсий ва меҳнатнинг илғор анъаналари руҳида тарбиялаш ишлари ортиқча шов-шувсиз, давримиз талаблари билан ҳамнафас ҳолда, ишлаб чиқаришнинг ўзидан олинган конкрет мисоллар билан боғлаб олиб борилмоқда.

«Биринчи маош байрами», «Ўз касбининг устаси», «Қўли гул устоз», «Шогирдликдан устозликка» каби меҳнат маросимлари мунтазам ўтказиб турилади. Бундай кечаларда илғорларга турли унвонлар, фахрий ёрлиқлар топширилади. Шогирдликдан-устозликка ўтган малакали ёшларнинг исм ва фамилиялари, эришган разрядлари эълон қилинади.

Худди шундай йиғилишларда партиямизнинг ички, ташқи-сиёсати, ишчи синфига беқиёс ғамхўрлиги, жамиятимизда меҳнат шон-шараф ишига айланганлиги ҳақидаги суҳбатлар бўлиб ўтадики, улар мазмунининг ҳаммага сингиши табиий. Чунки, бундай эътибор ва ғамхўрликни ишчилар шахсан ҳис этадилар.

Меҳнат анъаналарини кенг йўлга қўйишда «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, «Узбекхиммаш» заводи ҳамда «Ғунча» тикувчилик фабрикаси меҳнат коллективлари анча самарали натижаларга эришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983 йил) Пленумида планлар, мажбуриятларнинг тўлиқ бажарилиши ҳар бир совет гражданининг маънавий камолотига боғлиқ дейилган ғоя ҳақиқатдан ҳаётий эканлигини алоҳида таъкидламоқчи эдим. Инсон корхонада топширилган вазифани уддалаб қўйиш билангина чекланадиган автомат эмас. У эл-юрт фаровонлиги, ўз мамлакати, корхонаси ва оиласи манфаати ҳақида чуқур мушоҳада юритадиган, Ватанига астойдил меҳр қўйган, ўзидан бошқалар ҳақида ҳам ўйлайдиган, билим ва дунёқарашини бойитиб борадиган мўътабар зотдир. Ана шу зотнинг маънавий юксалишига меҳнат коллективи масъул ҳисобланади. Шунинг учун билим юртларида ҳам, корхоналарда ҳам меҳнат ва маънавий тарбияни бир-бири билан чамбарчас олиб бормоқдамиз.

● Кейинги йиллар ичида Ғазалкент шаҳридаги 62-қишлоқ ўрта махсус ҳунар-техника билим юртида ихтисосликлар сони кўпайди. Суратда: мастер Михаил Георгиевич Панин йиғма конструкциялар ихтисослиги бўйича дарс ўтмоқда.

В. ПОРТНОВ фотоси.

ШАХС ҚОБИЛИЯТЛАРИ, ИСТЕЪДОДЛАРИНИ БАРВАҚТ АНИҚЛАШНИНГ, КАСБНИ ТЎҒРИ ТАНЛАШНИНГ АҲАМИЯТИНИ ИСБОТЛАБ ЎТИРИШНИНГ ҲОЖАТИ ЙЎҚ. МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ ҲАМ, ИНСОННИНГ СОЦИАЛ АКТИВЛИГИ ҲАМ, АЙТИШ МУМКИНКИ, УНИНГ ҲАЁТ ТАҚДИРИ ҲАМ КЎП ЖИҲАТДАН МАНА ШУНГА БОҒЛИҚ БЎЛАДИ. ШУ ЖИҲАТДАН БИЗНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ СИСТЕМАМИЗ КАТТА ИМКОНИЯТЛАРГА ЭГА... БИЛИМ ЮРТЛАРИНИНГ ОБРЎ-ЭЪТИБОРИНИ ОШИРИШ, УЛАРНИНГ МОДДИЙ БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАБ, КАДРЛАР БИЛАН ТЎЛИҚ ТАЪМИНЛАШ, ТАЪЛИМ-ТАРБИЯ ЖАРАЁНИНИ ЯХШИЛАШ ЛОЗИМ.

(КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми материалларидан).

*

Бекобод районидаги 4-ҳунар-техника билим юртида рус тилини пухта ўрганиш учун тўла имкониятлар яратилган.

Суратда: рус тили ўқитувчиси Гулнора Тефикова талабалар билан машғулот пайтида.

*

СПОРТ—ТАРБИЯ ВОСИТАСИ

Соғлом, бақувват кишининг орзу-умидлари, мақсадлари тезроқ рўёбга чиқади. Мамлакатимизга асосий ишчи кучини етказиб бераётган ҳунар-техника билим юртларида физкультура ва спортни ривожлантиришга эътибор ортганлиги ҳам шундан. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қароридан сўнг республикамизда бу соҳага аҳамият янада кучайди. Қатор областлар ва шаҳарлар ҳунар-техника таълим бошқармаларида жисмоний тарбия бўйича методистлар учун штатлар ажратилган. Ўқув юртларида методик кабинетлар сони ошди. Ҳозирги пайтда барча билим юртларида жисмоний тарбия коллективлари ташкил этилиб, улардаги секцияларда 167 мингдан зиёд киши спорт билан шуғулланмоқда. Бунинг натижасида ГТО комплекси бўйича ишлар ҳам жонланиб кетди. Агар 1980 йилда 123 минг нафар талаба комплекс нормативини бажарган бўлса, ҳозирги пайтда бу рақам 145 мингдан ошди.

Ўн биринчи беш йилликнинг икки йили мобайнида физкультура ва спорт моддий базаси анча мустаҳкамланди. Ўқув юртларида 30 та спорт зали, 27 та отиш тири, кўплаб футбол, волейбол, баскетбол, гимнастика майдончалари ташкил этилди.

«Меҳнат резервлари» Бутуниттифоқ кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон Советининг комплекси эса оммавий тадбирлар маркази бўлиб қолди. Бу марказ ҳунар-техника билим юртларида «Комсомольская правда» газетаси соврини учун ва халқаро учрашувлар доирасидаги мусобақаларнинг ташкилотчисига айланди.

Бу спорт соғломлаштириш ишларининг асосини ташкил этади. Ўлкани ўрганиш мақсадида уюштирилаётган якшанба туристик юришлари кўпинча турли машҳур саналарга, революцион байрамларга бағишланмоқда.

Ана шу тадбирлар орасида саломатлик учун югуриш байрами техника билим юртлари ҳаётидан мустаҳкам ўрин олган. Ҳозирги пайтда 40 та югурувчилар клубида 9 мингга яқин талаба иштирок этмоқда.

Спортчиларимиз маҳоратининг йилдан йилга ошаётганлиги ҳам диққатга сазовордир. Ўтган йил якунлари бўйича 1700 киши биринчи разряд ва спорт мастерлигига номзодлик нормативларини бажарди. 41 талаба спорт мастери, 5 нафар ўқувчи эса халқаро классдаги мастер деган унвонга сазовор бўлди. Эркин услубда сузиш усталари Аслан Ҳадарцем, Арсен Фадзаев, штангачи Наил Муҳамедяровлар Европа ва жаҳон чемпиони бўлишди. Енгил атлетикачи Геннадий Белков 2 метру 32 сантиметр баландликка сакраб, Совет Иттифоқи терма командасидан ўрин олди.

III Бутуниттифоқ ёшлар ўйинида спортчиларимиз маҳорати кўзга янада яққол ташланди. Ўзбекистон ҳунар-техника билим юртларининг 27 вакили 260 очко жамғариб, олдинги ўринлардан бирини эгаллашга муваффақ бўлди.

Ҳунар-техника даргоҳларида спорт ҳамманинг доимий машғулоти бўлиб қолмоқда. Биз партиямиз Марказий Комитетининг шу йил июнь Пленуми қарорларидан келиб чиқиб, ўқув юртларида физкультура ва спортни янада ривожлантирамиз. Чунки, у тарбияда чиндан ҳам катта восита. Қаерда ёшлар спорт билан астойдил машғул бўлса, шу ерда маънавий баркамоллик ҳам, жисмоний соғломлик ҳам мавжуд.

Я. СТАВИНСКИЙ,
«Меҳнат резервлари» Бутуниттифоқ кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон Советининг жисмоний тарбия бўлими мудири

МАКТАБ БИЛАН ЁНМА-ЁН

Кўпдан бери «Нега мактаблардан ҳунар-техника ўқув юртларига билими бўш болалар келиши керак?», «Нега ўқитувчилар пастроқ ўқиган болага сени билим юртига жўнатиб юборамиз, деб қўрқитишади?» деган саволлар менга тинчлик бермасди.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми материалларини ўқиб, беҳад хурсанд бўлиб кетдим. Мен ўйлаган фикрлар партиямиз, ҳукуматимизнинг ҳам эътиборини жалб этаётган муаммолар экан.

Ҳақиқатан ҳам ҳунар-техника ўқув юртлари олдига қўйилаётган талаблар, унга қабул қилинувчи ўқувчиларнинг юқори савияли, ўз касбларига ихлосманд бўлишларини тақозо этмоқда. Бунинг учун билим юртлари билан мактаблар алоқасини мустаҳкамлаш керак. Бизда районимиздаги кўпгина мактаблар билан ана шундай ҳамкорлик ўрнатилган.

Билим юртимизда ўқиган, ҳозир меҳнати билан элга танилган кишилар билан учрашувлар ташкил этиш, касб танлаш борасидаги суҳбатлар контингентни йилдан-йилга яхшилашга ёрдам бермоқда.

Ҳозир ёшларни касбга ўргатиш учун ҳамма имкониятлар бор. 30 гектардан ортиқ ўқув хўжалиги майдони, 3 гектарлик ўқув полигони, 2 та назарий билимлар кабинети, слесарлик ишлари устахонаси, лабораториялар мавжуд.

Билим юртида чорвадор-операторлар тайёрлашни ҳам йўлга қўйдик. Бизнинг кадрларимиз фермаларда тракторлар, озуқа тақсимловчи агрегатларни бошқарадилар.

Коллективимиз иноқ, ишчан ва ўз-ўзига талабчан. Ёшлар ҳақида ғамхўрлик қиладиган, уларни меҳр билан тарбиялайдиган мастерлар сони ҳам ортиб бормоқда. Улар ўзларининг куч ва ғайратларини маънавий пок, садоқатли, софдил ёшларни тарбиялашга бағишламоқдалар.

Фотима ТОЛИПОВА,
Оржоникидзе районидаги 21-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти мастери

ҲИСОБИНИ БИЛГАН ЮТАДИ

ИҚТИСОДЧИ АЁЛ

Ҳали ғалвир сувдан кўтарилишига анча бор. Кеч эмас. Дилдан суҳбатлашиб, сабабларини, фикр-мулоҳазаларини билиб Бурҳонни йўлга солиш керак. Дилбар ана шу ҳаёллар билан ўтирган эди, буни қарангки, Бурҳон Ҳақназаровнинг ўзи келиб қолди.

— Ассалому алайкум, Дилбархон,— деди у.— Чақиртирган экансиз. Тинчликми ўзи?

— Тинчлик бўлмай нима бўларди,— деди Дилбархон у билан ҳол-аҳвол сўрашгач. Сўнг улар бафуржа сўзлашдилар. Ҳар ким ҳам меҳнат қилгандан сўнг шунга яраша ҳақ олсам, элнинг раҳматини эшитсам дейди. Шунинг учун ишни бошидан пухта қилиш керак. Ҳисобчи ҳаммага баббаравар кўз билан қараши, одил бўлиши шарт. Бу ишда озроқ ғирромлик қилинса борми, одамларнинг кўнгли қолади, сенга ишонмай қўйишади.

Бурҳон Ҳақназаров гап нима устида бораётганлигини тушунди. У беш кунлик якунини бироз ҳафсаласизлик қилиб чиқарган эди. Айрим ноаниқликларга йўл қўйди. Буни бригадада бўлиб, унинг иши билан танишган иқтисодчи аёл Дилбар осонгина пайқаб олди.

— Тўғри,— деди у,—ҳисобчилик қилиш осон эмас. Кўпчилик билан муомалада бўлишга тўғри келади. Бунинг устига ҳали тажрибанг ҳам етарли эмас. Аммо ишга масъулият билан ёндошиш керак. Беш кундан кейин ўзим бориб тузган табелингни кўриб чиқаман.

Бурҳон кетди. Дилбарнинг хаёлидан наҳотки бир одамнинг ҳафсаласизлиги, қолаверса тажрибасизлиги туфайли оғирнинг ёнидан, енгилнинг устидан юрувчи баъзи бировлар моддий рағбатлантирилиб, пешона тери тўкиб меҳнат қилаётган кишилар четда қолса, деган фикр ўтди. Йўқ. У бунга йўл қўймайди. Мана энди ўзи ҳам тушуниб олди. Ориятли йигит. Унга ишониш керак. Лекин текшириб туриш, ёрдам бериш ҳам даркор.

Дарҳақиқат, Дилбар Темирхўжаева экономист бўлиб ишлаётган Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхозда меҳнатнинг қадри ортиб боряпти. Бунга ҳисоб-китоб ишларини тўғри йўлга қўйиш, илғорлар, ишда юқори кўрсаткичга, унумдорликка эришаётганлар меҳнатига холис баҳо бериш туфайли эришилаётир. Бунда Дилбарнинг ҳам ҳиссаси катта. У бригадаларда тез-тез бўлади. Ҳисобчилар ишини пухта таҳлил қилади. Кимлар яхши ишлаяпти, кимлар лоқайдлик кўрсатиб, дангасалик қилаяпти, буларни мисоллар билан, рўйи-рост айтиб беради.

— Биз,— дейди у масъулият ҳиссини сезмайдиган, ишга баъзан кечикиб келиб, бунинг устига ёлчитиб меҳнат қилмайдиганлар ҳисобига зарар кўришни асло истамаймиз. Бундайларга орамизда ўрин бўлмаслиги керак.

Коллективда иш минимумлари қадрини ҳамма яхши билади. Тежамкорлик учун кураш авжида. Шу туфайли мўлжалдагидан анча кўп маҳсулот етиштираётган коллективлар кўпайиб боряпти. Колхознинг бойлигига бойлик қўшилмоқда. Деҳқонларнинг турмуш даражаси ортиб бораётир.

— Биз,— дейди Темирхўжаева,— ишлаб чиқаришга сарфланган ҳар бир сўм кўпроқ фойда келтириши учун қайғуряпмиз. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини пасайтириш учун ҳаракат қиляпмиз. Ана шу мақсадда имкониятлардан тўла фойдаланиш чоралари кўриляпти. Асосий эътибор мўл, эртаги, сифатли маҳсулот етиштиришга қаратилаётир. Бу йил 32,8 гектар ерга экилган эртаги карамдан 1013 тонна маҳсулот олинди. Ҳар гектар ер ҳисобига олинган фойда анча кўп бўлди. Чунки, бир килограмм карамнинг харид нархи 37 тийиндангa тўғри келди.

Ўтган йили колхоз бўйича ҳар бир иш кунига 6 сўм 7 тийиндан тўланган эди. Бу йилги ҳисоб-китоблар иш кунининг қадри яна ҳам ортишини кўрсатмоқда. Шунинг учун ҳам ҳар бир колхозчи вақтдан ютишга, моддий ресурслардан тежамли фойдаланишга ҳаракат қилаётир.

З. ТОШПЎЛАТОВА,
Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхоз.

ОҲАНГАРОН ШАҲРИДА

ТИНГЛОВЧИЛАРГА МАНЗУР

Шаҳар меҳнаткашлари ўртасида КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми қарорларини пропаганда қилиш кенг кўламда олиб борилянти. Саноат корхоналарида, транспорт ва қурилиш ташкилотларида, турли муассасаларда 18 сиёсий ахборотчи, 24 штатсиз лектор, 140 агитатор ва «Билим» жамиятининг 214 нафар аъзоси қизиқарли лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Айниқса, «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси, дон маҳсулотлари ва «Стройпластмасса» комбинатлари, «Узбекшахтастрой» қурилиш тресги ва Оҳангарон шаҳар қурилиш бошқармаси корхоналарида ўтказилган лекция ва суҳбатлар тингловчиларга манзур бўлди.

«Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг секретари О. Акбаров, агитаторлардан А. Сиропятов, сиёсий ахборотчилардан А. Исломбеков, ва бошқалар пленум қарорларини ҳаётга тадбиқ қилиш юзасидан аҳоли ўртасида олиб борган тушунтириш ишлари яхши самара бераяпти.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВЛАР

— Шу кунларда шаҳардаги барча дам олиш зоналарида, аҳоли гавжум бўлган парк ва ҳиёбонларда турли мавзуларга бағишланган кечалар, учрашувлар ўтказилмоқда,— дейди шаҳар маданият бошқармасининг бошлиғи Р. Мадаминова.— Айниқса, шаҳардаги кутубхоналардаги тадбирлар мароқли бўлаяпти. Бу кутубхоналарда айни пайтда 6 мингдан ортиқ ўқувчи бор. Китоб фонди эса кейинги йилларда 870 тага кўпайди.

Бундай қизиқарли суҳбатларда ишчилар ўзларининг меҳнат фаолиятлари тўғрисида, ишчи номи нақадар улуғ эканлиги ҳақида гапириб бердилар, сўнгра ветеранлар ва ёшлар ўртасида касб танлаш ҳақида баҳслар қизғин тус олади. Чунончи, яқинда «Ахангаранцемент» ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчилари — ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини бажарган бир группа новаторлар билан бўлган учрашув қатнашчиларда бой таассурот қолдирди.

ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Шаҳарда қурилиш ишлари кўлами сезиларли даражада кенгайди. Шу йилнинг ўзида 5 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой фонди фойдаланишга топширилди. Куни кеча яна бир 56 квартирали ва 40 квартирали уйларда шаҳарликлар ҳовли тўйларини нишонладилар.

Бундан ташқари йил охиригача яна 1176 ўринли мактаб биноси, 105 кишига мўлжалланган меҳмонхона, 500 ўринли ёзги кинотеатр ва бошқа жамоат бинолари қурилиши кўзда тутилган.

М. ЗАРИПОВ.

САХИЙ ЁЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Областимиз боғларида бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Айни кунларда қайси хўжаликнинг мевазорларида бўлманг, қизғин меҳнатнинг устидан чиқасиз, териб олинаётган хўл мевалар яшикларга жойланиб, пешма-пеш савдо шахобчаларига жўнатилаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

Бу йил Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент» совхозининг Карим Эрназаров бошлиқ ҳамда Калинин районидаги Гагарин номли совхознинг Абдулла Ҳусанов етакчилик қилаётган бригадаларида айниқса, ҳосил мўл бўлди. Айни кунларда К. Эрназаров бошлиқ коллектив аъзолари давлатга 400 тонна олма сотиш учун курашишаётган бўлса, А. Ҳусанов етакчилигидаги бригада аъзолари 550 тонна мева етказиб беришга аҳд қилишган. Ҳар иккала бригада мевазорларида ана шу юксак мажбуриятга яраша ҳосил йиғиштириб олинмоқда.

Суратларда: (юқорида чапдан) «Хўжакент» совхози боғларида йиғим-терим пайти; совхоз ишчиси Ў. Йўлдошева ва бригадир К. Эрназаровлар олма сифатини кўздан кечиришмоқда (пастда) Гагарин номли совхознинг А. Ҳусанов бошлиқ бригадасида терилган шафтолилар жўнатишга тайёрланмоқда.

В. Портнов фотолари.

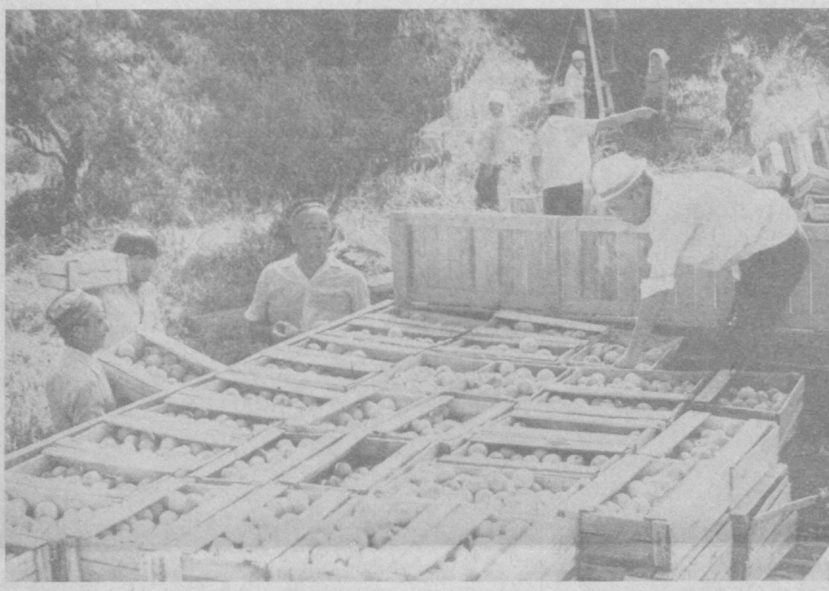

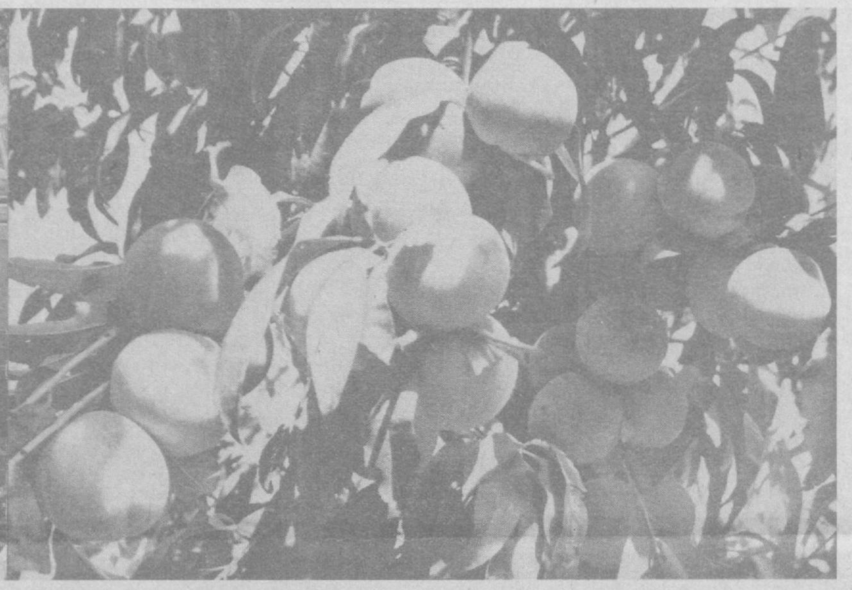

КУРСК ЖАНГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА

ҚУРОЛДОШЛАР ЯНА УЧРАШАДИЛАР

Каттажон ака почтальон келтирган конвертни қўлга олиб, адресига кўз югуртирди-ю, ҳайрон бўлиб қолди: кимдан бўлди экан? На фамилияси бор, на исми. Фақат почта тамғасидан Украинадан юборилганлиги маълум бўлиб турибди.

У конвертни очиб оппоқ қоғоздаги сўзларни пичирлаб ўқиди:

«Ҳурматли Каттажон Қаюмов! Олий Бош қўмондонлик резервидаги Богдан Хмельницкий ва Қизил байроқ орденли Львов 116-оғир артиллерия бригадаси ветеранлари Советининг ташкилий комитети сизни Курск жангининг 40 йиллиги муносабати билан 4-, 7-август кунлари Карачёв ва Хатин шаҳарларида бўлиб ўтадиган собиқ қуролдошлар учрашувига таклиф этади».

Каттажон ака мактубни яна бир карра кўздан кечирар экан, хаёлига эрк берди...

Каттажон хизмат қилаётган 116-артиллерия бригадаси жангчилари Смоленск шаҳрини озод қилиб, Курс чегараларига етиб келгач, Карачёв қишлоғи яқинида жойлашган тепаликни қўлга киритиш ҳақида қўмондонлик буйруғини олишди. Душман ҳам анойи эмас. Теварак-атрофга мустаҳкам пистирмалар қўйиб, назорат постларини кучайтирар, шу билан бир қаторда қисмларимиз жойлашган объектларни ўққа тутиш учун қизғин ҳозирлик кўрмоқда эди. Аксига олгандек август қуёши ерукўкни қиздирарди. Жангчилар қора терга ботиб кетишган. Шунга қарамай олға дадил илдамлаб боришяпти.

Тепаликка ярим чақиримча қолганда душман тўпчилариримиз устига дўлдай ўқ ёғдира бошлади. Ночор аҳволдан биргина ўрмон қутқариши мумкин. Жангчиларимиз зудлик билан шох-шаббалар орасига беркиниб, мудофаа маррасини эгаллашди.

Қулай имкониятни бой берган гитлерчилар энди барча турдаги қуроллардан бараварига ўт очиб, ҳужумга ўтишди. Улар жон-жаҳтлари билан мудофаа маррасига ёпирилиб келишар, лекин ҳар сафар ҳам катта талофат бериб чекинишга мажбур бўлишарди.

Жангчиларимиз ортга чекинишни хаёлга ҳам келтиришмасди. Улар олдида қандай қилиб бўлмасин душманни улоқтириб ташлаш вазифаси турар эди. Расчёт командири Акромхўжа Аҳроров бошчилигида Каттахўжа ўз тўпи билан тепаликнинг чап биқинида ўт очиш нуқтасини эгаллади.

Ана шу лаҳзаларда Каттажон бевақт ўлим даҳшатини яна бир бор англаб етди. У тўп стволига навбатдаги снарядни жойлаётган вақтида ёнгинасида кимдир фарёд чекиб чалқанча йиқилганини сезди. Ўгирилиб қараса, шериги Хоменкога ўқ тегибди. У қон оқаётган кўзларини ушлаганча бир оғиз сўз айтолмай жон талвасасида типирчиларди.

— Эҳ, лаънати! — Каттажон душман томонга ғазаб билан боқар экан, аламдан тишлари ғижирлаб кетди. — Шошмай тур, ҳали...

У гандираклаб ўрнидан турди-ю тўп стволини яқинлашиб келаётган танк томон бурди. Бир зум нафас ростлаб уни мўлжалга олди-да, куч билан тўп затворини тортди...

Каттажон Қаюмов жангчи дўстлари билан Житомир, Каменоподольск, Тернополь, Дердичев, Еношпил, Варшава, Прага ва Берлин шаҳарларини душмандан озод қилишда фаол иштирок этди. Кўксини безаб турган қатор орден ва медаллар унинг намунали жанговар фаолиятидан гувоҳлик бериб турибди.

Собиқ тўпчи фронтдан қайтгач, ўз ҳаётини ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига бағишлади. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтини тугаллаб, 30 йил мобайнида Тошкентдаги қатор мактабларда тарих фанидан сабоқ берди. Бу даврдаги ҳалол хизматлари эвазига «Ҳурмат Белгиси», Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар дўстлиги орденлари ва бир қанча Фахрий ёрлиқлар билан мукофотланди.

У қуролдош дўсти Акромхўжа Аҳроров билан биргаликда Брянск областининг Карачёв шаҳрига жўнаб кетди. Қаранг-а, қандай эъзозли, қувончли онлар.

А. ФОЗИЛОВ.

ЯНГИ ФИЛЬМ

ТОШКЕНТ ВА ТОШКЕНТЛИКЛАР ҲАҚИДА

Шу кунларда СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Малик Қаюмов режиссёр Хайрулла Жўраев ва Ҳамза номидаги Давлат мукофоти лауреати оператор Қаҳрамон Ҳасанов билан ҳамкорликда «Тошкент — 2000 ёшда» фильмини яратмоқда.

Пойтахтимиз ўзининг 2 минг йиллик юбилейини аҳолиси 2 миллион кишига яқинлашган бир пайтда нишонлаяпти. Социалистик қурилиш борасидаги ютуқларимиз бугунги кунда бутун жаҳонга маълум. Республикамиз экономикаси, маданияти бир қатор ривожланган капиталистик мамлакатлар экономикасидан, маданиятидан юксакка кўтарилди десак муболаға бўлмайди. Ана шундай марралар қандай қилиб забт этилди?

Фильм яратувчилари ўз асарларида ана шу саволларга жонли мисоллар билан жавоб берадилар. Ленталарда Улуғ Ватан урушининг суронли йилларидаги шаҳримиз қиёфаси, унинг фронт таъминотчиси вазифасини бажарганлиги, Тошкентга партиянинг таниқли арбоблари М. И. Калинин, В. В. Куйбишев ўртоқлар келган пайтлар акс эттирилган.

— Албатта, фильмимизнинг номи ҳозирча шартли дейиш мумкин, — дейди СССР халқ артисти Малик Қаюмов. — Айни кунларда асарни яратиш қизғин паллага кирди. Масалан, яқинда шаҳар трамвайи хизмати билан банд бўлган кишилар ҳақида эпизодлар тайёрладик. Ана шу соҳа ишчилари ўртасида пойтахтимиз кўчаларида дастлабки вагонларнинг ҳаракат қилишида қатнашган ҳайдовчилар ҳам бор. Демак, фильмнинг навбатдаги қаҳрамонлари ҳам топилди. Кўп ўтмай улар билан тошкентликлар экранларда танишадилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

СПАРТАКИАДА ОДИМЛАРИ

СССР халқлари ёзги VIII Спартакиадаси оммавийлиги билан маълум. Унинг турли босқичларига катта ва кичик ёшдаги миллионлаб спортчилар чиқишади. Энг кучлилари эса финал ўйинларида қатнашади. Ана шу кучлилар 2 августгача 17 та жаҳон рекорди, 17 та Европа рекорди, 21 та СССР рекорди, 187 та Спартакиада рекорди ва 249 та иттифоқдош республикалар рекордлари ўрнатишди. Рекордчилар сафида республикамиз вакиллари ҳам бор. Оғир атлетикачи В. Мособитнинг 205,5 килограммлик натижаси Европа ва жаҳон рекорди ҳисобланади. Ўзбекистон спортчилари республика рекордлар жадвалига 21 та тузатиш киритдилар.

Гимнастикачи қизлар мусобақасида Ирина Бараксанованинг чиқишлари кўпчиликка маъқул бўлди. 13 ёшли тошкентлик бу ўқувчи қиз кўпкурашда олтинчи фахрли ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. У кеча алоҳида снарядлар мусобақасида иштирок этди. Халқаро классдаги спорт мастери Сергей Заболотнов 200 метрга чалқанча усулда сузишда 2 минут 02,51 секунд натижа билан бронза медалига сазовор бўлди. Ж. Болотова 100 метрга чалқанча усулда сузиб маррага 1 минут 05,82 секундда келди ва 4-ўринни олди. Худди шу масофага бўлган баҳсда яна бир вакилимиз Ольга Висоцкая 6-ўрин билан, команда жамғармасига 14 очко ҳисса қўшди.

Сувга сакраш баҳсларида Валентина Лавренчук ярим финал мусобақаларида қатнашадиган бўлди.

Кеча қўл тўпи командамиз бронза медаллари учун Озарбайжон вакиллари билан учрашди.

ФОЙДАЛАНИЛМАГАН ИМКОНИЯТЛАР

«Пахтакор» ва «Спартак» ўйинига мухлислар катта умид боғлаган эдилар. Негаки кетма-кет икки йилдан бери тошкентликлар ўз майдонларида бу клуб билан чиройли ўйин кўрсатиб, ғалаба қозониб келишаётган эдилар. Бу галги учрашувда ҳам меҳмонларга қараганда майдон эгалари кўпроқ тўп киритиш имконига эга бўлишди. Биринчи бўлимда А. Якубик узатиб берган тўпни Г. Денисов қулай имкониятдан киритаолмади. Иккинчи бўлимда команда капитанининг штраф зарбасини, сўнг М. Кабаевнинг тепган тўпини Дасаев қайтариб қололди. А. Яновский ҳам маҳорат кўрсатиб ўйнади. Учрашувда ҳисоб очилмади.

Шу турнинг қолган ўйинларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (К) — «Жальгирис» — 4:1, «Металлист» — «Динамо» (Мн) — 1:1, «Динамо» (Тб) — «Нистру» — 2:0, «Нефтчи» — «Черноморец» — 1:1, «Арарат» — «Шахтер» — 0:1, «Торпедо» (Кт) — «Днепр» — 2:3.

«Пахтакор навбатдаги ўйинини ўз майдонида эртага пойтахт динамочилари билан ўтказади.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

кесиш йўли билан металларга совуқ ишлов берувчи токарь-универсаль, фрезерчи (программали бошқариладиган станоклар оператори), **саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи слесарь-механик, саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилиш ва фойдаланиш бўйича электрик, электр-газ пайвандловчи, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, лифтлар ремонти бўйича механик, кабель ишлаб чиқариш электромонтёрлари, дурадгор** (бадиий мебель ишлаб чиқариш), **саноат совутиш қурилмаларини ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича машинист, кучланишли тармоқлар ва электр асбоб-ускуналари бўйича электр монтажчи.**

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ВА 3 ЙИЛ.

8 — 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф маълумоти билан ўқишга қабул қилинганлар уч йил ўқийдилар ва тўлиқ ўрта маълумот ҳамда касб бўйича диплом оладилар. Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим билан таъминланади, бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади: 10-синф маълумоти бўлган, лифтлар ремонти бўйича механик, кучланишли тармоқлар ва электр асбоб-ускуналарининг электр монтажчиси ихтисоси бўйича ўқишга кирганлар ойига 76 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилиб, электр монтажчи ихтисоси бўйича ўқишга кирган йигитларга ётоқхона берилади.

Ўқиш муддати (10 синф маълумотига эга бўлганлар учун 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун — 10,5 ой) қисқартирилган.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига қараб бошланади.

Билим юрти битирувчилари техникумлар ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар ишлаб чиқаришда мажбурий ишлаб беришсиз ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишга юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базаси, техника ижодкорлиги тўгаракларига эга. «Смена» вокал-чолғу ансамбли ва «Ровесник» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 4 дона фотосурат (3x4 см. ҳажмда). Туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учётга ўтганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими, Высоковольтний массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» станциясига, сўнгра 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача борилади; 6, 13, 22-трамвайлар, 18-троллейбусларнинг «Маиший хизмат уйи» бекати).

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трести ЎҚУВ КОМБИНАТИ

Янги Ангрен ГРЭСи қурилишида ишлаш учун

КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларда занжирли ва пневмо ғилдиракли кранлар машинисти, автокран машинисти (ҳайдовчилик ҳуқуқи бўлган автомобиль ҳайдовчиларидан), **экскаватор машинисти тайёрланади.**

Ўқиш муддати—3—4 ой.

ОЙИГА 75 СЎМ СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Ётоқхонадан жой берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ИЮЛЬ ОЙИДА ВА ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА КЎРА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 39 «а»-уй, ўқув комбинати. Телефон: 66-09-02; Оҳангарон райони, Нуробод посёлкаси, Янги Ангрен ГРЭСи ўқув пункти.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — Спорт ахбороти. 9.55 — Концерт залида мактаб ўқувчилари. 10.40 — «Ер мағзи». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. 11.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.20 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.25 — «Рус тили». 17.00 — «Шахмат мактаби». 17.30 — «Биргаликда аҳил оиламиз». 18.00 — СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. 18.45 — «Коллектив нимага қодир?». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Халқ куйлари. 19.45 — Телевизион ҳужжатли фильм. 20.15— «Константин Заслонов». Бадиий фильм. 21.30 —«Время». 22.05 — Бокс бўйича СССР спорт комитетининг соврини учун халқаро турнир. 23.05 — «Дунё воқеалари». 23.20— Спорт ахбороти.

ЎзТВ-I. 12.35 — «Бойчечак». 13.05 — Ҳужжатли фильм. 13.35 — «Мультипанорама». 14.20 — «Еттинчи қадаҳ». Телеспектакль. 3-қисм. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Ёзувчи ва замон». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ контроли экрани». 20.15 — Манзарали фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ғўза парваришига — аъло сифат». 22.25 — «Нон таъми». 4-фильм. 23.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 9.00 — 16.55 —МТ-II. 18.15 — Химия. 18.45 — Телефильм. 19.10 — «Сифат — асосий мезон». 19.40 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Ўз севгилингни топ». Телевизион бадиий фильм. 21.30 — МТ-II.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 АВГУСТДАН 1984 ЙИЛ УЧУН

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ОБУНА БОШЛАНДИ

Идораларнинг бюджет бўйича обунаси «СОЮЗПЕЧАТЬ» корхоналарида 31 августгача расмийлаштирилади. Ҳар бир ташкилот бўйича обуна ҳажми 1983 йилги сумма даражасида сақланади.

Якка обуначилардан обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда уларнинг иш ва ўқиш жойларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан расмийлаштирилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг дирекцияси, партия, маҳаллий комитет ташкилотлари ва коллективи филармониянинг кекса ходими, Ўзбекистон халқ ҳофизи

Эшмат ҲАЙДАРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р, 02057 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б—1655. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12